

Maurer Dóra Stages

2022 november 29 – 2023 február 3

„Rendetlen rend mesterségesen előállítva” – áll Maurer Dóra vázlatkönyvében *Stage 5* (2021) című munkájának tervei mellett, melynek kisméretű modelljét mutatja be a Vintage Galéria kiállítása a *Stage 4 Model* (2021) és a nagyléptékű *Stage 3* (2016) darabjai mellett. Maurer Dóra már munkássága korai szakaszától kezdve hoz létre olyan műveket, amelyekkel egy általa felállított rendszer alkotóelemeit és azok belső összefüggéseit, struktúráját vizsgálja. Ezt a kísérletező alkotóelvet így írja le: „... valamely megfigyelés vagy akár élmény alapján felállítok egy modellhelyzetet, amelyben több elem szerepel – lehetnek ezek geometrikus formák, de lehetnek verbálisan nehezen körülírható emberi sajátosságok is –, és ezeket megfelelő rendezőelv segítségével egymásnak engedem. Ami létrejön, azt tovább figyelem, ha lehet, tovább alakítom.”¹

A színek és a formák „véletlen” egymáshoz kerülését és az ebben a konstellációban kialakuló rendnek az összefüggéseit vizsgáló *Stage 4* és *Stage 5* modellek leírhatóak „torlódáspróbaként” is, inspirációik közé tartozik többek között Caspar David Friedrich *Jégtenger* (1823–1824, Kunsthalle Hamburg) című festménye, melynek fekete-fehér reprodukciója szintén helyet kapott a művész vázlatkönyvében. Bár a bemutatott művek mindegyike a formák és színek kölcsönhatásainak vizsgálatára épül, a két modell nem csak léptékében tér el a nagyméretű *Stage 3* című munkától. Amíg a *Stage 4* és a *Stage 5* egyszerű és csaknem azonos formájú geometrikus alkotóelemek sorozatából – és azok egymásra borulásából – épül fel, addig a *Stage 3* egyes elemei összetettebb interakcióba is kerülnek egymással: a transzparensnek tűnő színmezők olykor átfedik egymást és visszahajlanak önmagukra, így köztes színeket és térrétegeket hoznak létre. A *Stages* műcsoportról átfogóan így írt Fehér Dávid művészettörténész: „A *Stage* cím termékeny szójátékként is értelmezhető, hiszen egyaránt jelent állapotot, fázist és színpadot. Maurer a szó szoros és átvitt értelmében is *szinre viszi* a színmezőket, amelyek mozgásfázisok képeiként lépnek le a falról és vetnek rá árnyékot. A művek távoli inspirációi közé tartozik Shakespeare, továbbá egy a művész által készített fénykép a tájban heverő – a szélben sodródó, újabb és újabb alakzatokba rendeződő – szemét „talált geometriájáról”, amely áttételesen a művész korai *actio naturaléi*hoz is hasonlatos.”²

Maurer Dóra (1937) képzőművész. Mind a nemzetközi, mind a hazai művészeti szcéna fontos szereplője. Maurer Dóra 1968-tól magyar-osztrák kettős állampolgárként vállalt szerepet a magyarországi neoavantgárd nemzetközi kapcsolatrendszerének kiépítésében, de művészetszervezői tevékenysége mellett művészetpedagógiai munkássága is jelentős. Több, mint öt évtizedet felölelő életműve mediális szempontból igen sokrétű, mégis az elmozdulás és az eltolódás vizsgálatának központi gondolata köré szerveződik. Az 1960-as évektől kezdve készített grafikákban ugyanúgy egységes gondolatként van jelen a szándék ezen folyamatok vizsgálatára és láthatóvá tételére, mint az 1970-es évek képzőművészeti fotóhasználatában, a filmekben, majd az utóbbi évek festészeti munkásságában is. Az 1970-es években megkezdett *Displacements* és *Quasi-képek* sorozatok alkotóelvének folyamatos továbbgondolásával Maurer művészete az 1980-as évektől fogva egyre inkább a festészet felé tolódott el, ekkoriban több eltérő színű geometrikus vonalhálót festett meg és ezeket egymáshoz képest síkban eltolta, majd a raszterhálót később formázott alap felhasználásával jelenítette meg a *Quod Libet* sorozat darabjain. Az 1990-es évek végén megkezdett *Overlappings* sorozat esetében a korábbi munkákból már ismert vonalháló mezőit színekkel töltötte ki és görbítette el, a képek központi motívumává így az egymásra tolódó, anyagtalannak és transzparensnek tűnő, de valójában átlátszatlan színmezők váltak. A hetvenes évektől kezdve rendszeresen állít ki jelentős nemzetközi tárlatokon, az utóbbi években szerepelt többek között a párizsi Centre Pompidou (*Promises of the Past*, 2011), a chicagói The Art Institute (*Light Years: Conceptual Art and the Photograph, 1964–1977*, 2011), a New York-i MoMA (*Transmissions. Art in Eastern Europe and Latin America 1960 – 1980*, 2015), valamint a londoni Tate Modern (*Performing for the Camera*, 2016) csoportos tárlatain, utóbbi helyszínen 2019-ben nyílt meg önálló retrospektív kiállítása, amely egészen 2021-ig volt látogatható. Legújabb egyéni retrospektív kiállításait 2020-ban *Minimal Movements, Shifts, 1970-2020* címmel a zürichi Haus Konstruktiv, 2021-ben *So sehen und anders sehen* címmel a Kunsthalle Bielefeld rendezte meg.

¹ Triptichon. Maurer Dórával és Gáyor Tiborral beszélget Hajdu István. In: Maurer Dóra (szerk.): *Maurer Dóra/Gáyor Tibor – Párhuzamos életművek*. Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2002, 11.

² Fehér Dávid: Új relációk – Maurer Dóra és a korrelációk művészete. In: Maurer Dóra: *Quod Libet*. Vintage Galéria, Budapest, 2020, 14.

Maurer Dóra

Stages

2022 november 29 – 2023 február 3

Stage 4 Model, 2021
akril, fa, 50x60x3 cm, MD1091

//

Stage 3, 2016
akril, PVC, 573x222x4 cm, MD532

//

Stage 5 Model, 2021
akril, fa, 50x60x3 cm, MD1092